ماڭايىمداعى وزگەرىستەر

بارلىق ادامدا سۈيەنىش ەتەرلىك ونەرى بولدى

باقتىتى تۇرمىس كارتىناسى ⑧

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئىتلىشىسى لي چۈنشيا

”بۇرىن مەن تەك نان جابۇشنى عانا ەدىم، قازىر ’شينجياڭ ناۋبايىمىن‘، جۇرتتىڭ ئىارى دەڭگەيىڭ، قۇنىڭ جوعارىلادى دەيدى“. تاياۋدا اۋتونومىالى رايون العاشقى توپتاعى 200 ”شينجياڭ ناۋبايىن“ باعالاپ تۇراقتاندىردى. بۇلاردىڭ قاتارىنان ورىن العان كەريا اۋدانى كوكيار اۋىلى شيانفىڭ قىستاعىنىڭ تۇرعىنى مامەت قاۋۇل جوعارى دارەجەلى جۇمىسشى بولىپ باعالانىپ، ئوزىن ەرەكشە ماقتانىش سەزىندى.

مامەتتىڭ نان جاپقانىنا 12 جىل بولدى، شەبەرلىگى دە ئوستى ئارى نان جابۇ سەلبەستىك كووپەراتيۋىنە كىردى. بۇگىنگى كۇندە اينا 5000 ـــ 6000 يۇان كىرىس تابادى. ”قولىڭدا ونەر بولسا، كوڭىلدىڭ جاي تابادى. قۇلشىنىپ شەبەرلىكتى ارتتىرساق، باقىتتى تۇرمىسقا دەگەن سەنىمىمىز ئىتپەي دە كۇشەيەدى“، ـ دەدى مامەت.

مامەت سياقتى كوپتەگەن شينجياڭدىقتار قول ارتار ونەرى مەن شەبەرلىكتەرىن ئوسىرۇ ارقىلى وتباسىلارىن باستاپ باقىتتى تۇرمىسقا قادام تاستادى. فاكتىلەر ەڭبەكشىلەردىڭ ساپاسىن تاباندىلىقپەن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۇدىڭ جۇمىستانۇ ساپاسىن ئوسىرۇدەك، بۇقارانىڭ كىرىسىن ارتتىرۇدەك ماڭزدى تۇتقاسى ەكەنىن دالەلدەدى.

شي جينپيڭ جولداستى ۇيىتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتى شەبەر دارىندىلار قوسىنى قۇرىلىسى قىزمەتىنە بارىنشا ئمان بەردى. باس شۇجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ەڭبەكشىلەردىڭ ساپاسى ئبىر مەملەكەتتىڭ، ئبىر ۇلتتىڭ دامۇىندا توتەنشە ماڭىزدى. شەبەر دارىندىلاردى باۋلىپ جەتىلدىرۇ، دستەتۇ، باعالاۋ، شابىتتاندىرۇ ئتۇزىمىن اقاۋسىزداندىرىپ، تەحنىكالىق تاربيەلەۋدى زور كۇشپەن دامىتىپ، كاسپىتىك شەبەرلىككە باۋلۇدى كەڭ كولەمدە ورىستەتىپ، زور توپتاعى جوعارى ساپالى ەڭبەكشىلەر مەن تەحنيكالىق، شەبەرلىك دارىندىلارىن جەدەل باۋلۇ كەرەك.

جۇمىستانۇدى جەبەۋ جانە ورنىقتىرۇ، قۇرىلمىدىق جۇمىستانۇدىڭ قايشىلىعىن شەشۇ ئۇشىن، سوڭعى جىلدارى رايونىمىز جۇمىستانۇداعى ئتۇيىندى قاۋىم، كاسپورىندارداعى جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەر جانە ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي وتباسىلارىنداعى ەڭبەككۇشتەر سياقتى قالا، اۋىلدارداعى ئتۇرلى ەڭبەكشىلەردى بەتكە الىپ، شەبەرلىككە باۋلۇدى كەڭ كولەمدە ورىستەتىپ، تەحنيكالىق تاربيەلەۋدى زور كۇشپەن دامىتىپ، ئتپەي دە كوپ ەڭبەكشىلەردىڭ شەبەرلىك ارقىلى جۇمىستانۇ، شەبەرلىك ارقىلى كىرىستى ارتتىرۇ، شەبەرلىك ارقىلى دارىندى بولۇ جولىنا تۇسۇىنە مۇمكىندىك جاسادى.

شەبەرلىك ۇيرەنىپ، قالتالارى بارعان ساين قامپايدى

”قازىر تەتىگىن مەڭگەرگەن تەحنيكام كوبەيدى، اقشانى دا مولىنان تاباتىن بولدىم“، ـ دەدى اقتاۋ اۋدانى فۇشيڭ كىلەمشىلگى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ قىزمەتكەرى ميەرگۇل ابدىكەرىم.

ميەرگۇلدىڭ ئۇيى اقتاۋ اۋدانى جامالتەرەك اۋىلى توتاي قىستاعىندا تۇرادى. العاش جۇمىسقا شىققاندا سەرىكتەستىك ونى نازاريالىق جانە امالياتتىق جاقتان باۋلىدى، العاشقى ايدا ول 800 يۇان شاكىرت قوسىمشا قاراجاتىن الدى.

ميەرگۇل شوگەلدىلىكپەن ۇيرەنىپ، ئبىر جىلدا 3 نەگىزگى تەحنيكانى يگەرىپ الدى، ايلىق ەڭبەكاقىسى دا 3500 يۇانعا ئوستى. ول كۇيەۋى المجان راشيتتىنى دە سەرىكتەستىككە جۇمىسقا شىعىپ ماشينا جۇندەۋ تەحنيكاسىن ۇيرەنۋگە باستادى. قازىر ەرلى ـ زايىپتى ەكەۋى اينا 7000 ـــ 8000 يۇان كىرىس تابادى. كىرىستەرى كوبەيگەن سوڭ ولار جەڭىل اۋتوموبيل ساتىپ الىپ، ئار كۇنى جۇمىسقا بىرگە باراتىن بولدى. ”شەبەرلىك ارقىلى جۇمىستانۇدىڭ ارقاسىندا دوڭگەلەك داۋلەتكە جەتتىك“، ـ دەدى ميەرگۇل قۇانا.

اۋتونومىالى رايوندىق ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۇ مەڭگەرمەسى كاسپىتىك قابىلەت قۇرىلىسى باسقارماسىنىڭ باسىنداعى ەڭبەكتەنىپ ئىزدەنۋ ـ ئىزدەنۋ ارقىل